

VENITURILE UNIUNII

Bugetul UE este finanțat în principal (99 %) din resurse proprii. Venitul anual trebuie să acopere în totalitate cheltuielile anuale. Decizia privind sistemul de resurse proprii se ia în unanimitate în Consiliu, ținându-se seama de avizul Parlamentului European, și trebuie ratificată de statele membre.

TEMEI JURIDIC

- Articolul 311 și articolul 332 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și articolele 106a și 171 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice;
- Decizia 2014/335/UE, Euratom a Consiliului din 26 mai 2014 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene^[1], Regulamentul (UE, Euratom) nr. 608/2014 al Consiliului din 26 mai 2014 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii ale Uniunii Europene^[2] și Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 al Consiliului din 26 mai 2014 privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților trezoreriei^[3]. În urma ratificării, aceste acte juridice au intrat în vigoare la 1 octombrie 2016 și se aplică retroactiv începând cu 1 ianuarie 2014.

OBIECTIV

A asigura autonomia financiară a Uniunii Europene în limitele disciplinei bugetare.

FUNCȚIONARE

În timp ce Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO) a beneficiat de resurse proprii încă de la început, Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) au fost finanțate inițial din contribuțiile statelor membre. Decizia privind resursele proprii din 21 aprilie 1970 a asigurat CEE resurse proprii. Resursele proprii menite să acopere creditele de plată anuale sunt limitate în prezent la maximum 1,20 % din venitul național brut (VNB) al UE^[4]. În practică, actualul cadru financiar multianual (CFM) 2014-2020 ([1.4.3](#))

[1]JO L 168, 7.6.2014, p. 105.

[2]JO L 168, 7.6.2014, p. 29.

[3]JO L 168, 7.6.2014, p. 39.

[4]Ajustarea tehnică a cadrului financiar pentru 2018 în funcție de evoluția VNB (SEC 2010), [COM\(2017\)0473](#), 15.9.2017.

stabilește plafonul la aproximativ 1 % din VNB-ul UE. Întrucât bugetul trebuie să fie echilibrat, cheltuielile sunt de asemenea limitate de acest plafon ([1.4.3](#)).

VENITURI

1. Resursele proprii „tradiționale”

Acestea se alcătuiesc din taxe vamale, taxe agricole și taxele pe zahăr și izoglucoză. Resursele proprii „tradiționale” au fost create prin Decizia din 1970 și sunt colectate de atunci. Acum, resursele proprii „tradiționale” reprezintă, de obicei, aproximativ 15 % din veniturile din resurse proprii^[5].

2. Resursele proprii bazate pe TVA

Acestea se alcătuiesc, în prezent, dintr-un procentaj din TVA-ul estimativ colectat de statele membre, care este transferat către Uniune. Deși sunt prevăzute în Decizia din 1970, aceste resurse nu au fost aplicate decât după armonizarea, în 1979, a sistemelor de TVA ale statelor membre. Resursele bazate pe TVA reprezintă, de obicei, aproximativ 13 % din veniturile din resurse proprii.

3. Resursele proprii bazate pe VNB

Aceste resurse proprii au fost create prin Decizia 88/376/CEE a Consiliului și se alcătuiesc din sumele prelevate din VNB-ul statelor membre sub forma unui procentaj uniform stabilit în fiecare an prin procedura bugetară. Inițial, această contribuție se colecta doar în cazul în care celelalte resurse proprii nu acopereau în totalitate cheltuielile, însă în prezent finanțează cea mai mare parte a bugetului UE. Resursele bazate pe VNB s-au triplat față de sfârșitul anilor 1990, iar acum reprezintă, de obicei, aproximativ 72 % din veniturile din resurse proprii.

4. Alte venituri și soldul reportat din exercițiul financiar anterior

Printre celelalte venituri se numără impozitele pe salarii plătite de personalul UE, contribuțiile în folosul unor anumite programe ale UE plătite de țări care nu sunt membre ale UE și amenzile plătite de societățile care încalcă legislația din domeniul concurenței sau alte reglementări. În cazul unui excedent, soldul din fiecare exercițiu financiar este înscris în bugetul pentru exercițiul următor sub formă de venituri. Alte venituri, soldurile și ajustările tehnice reprezintă, în general, sub 10 % din veniturile totale.

5. Mecanisme de corecție

Corecția dezechilibrelor bugetare dintre contribuțiile statelor membre face parte, de asemenea, din sistemul actual de resurse proprii. „Corecția în favoarea Regatului Unit”, convenită în 1984, constă în reducerea contribuției Regatului Unit cu două treimi din diferența dintre contribuția sa (excluzând resursele proprii tradiționale) și ceea ce primește înapoi de la buget. Această corecție a fost ajustată în 2007 pentru a exclude treptat din calcule cheltuielile neagricole din statele membre care au aderat începând cu 2004. Corecția este finanțată de toate celelalte state membre, cu excepția Germaniei, a Țărilor de Jos, a Austriei și a Suediei, care beneficiază de o reducere a contribuțiilor lor la finanțarea corecției pentru Regatul Unit. Germania, Țările de Jos, Austria și Suedia au beneficiat, de asemenea, de o cotă redusă a contribuției bazate pe TVA

---

[5] [Conturile anuale consolidate ale Uniunii Europene – exercițiul financiar 2017](#)

pentru perioada 2007-2013, iar Țările de Jos și Suedia au beneficiat de o reducere a contribuției lor bazate pe VNB pentru aceeași perioadă.

În ceea ce privește mecanismele de corecție actuale, se mențin mecanismul de corecție existent pentru Regatul Unit și finanțarea acestuia, precum și cotele reduse ale contribuțiilor la resursele proprii bazate pe TVA în perioada 2014-2020 percepute de la Germania, Țările de Jos și Suedia (0,15 %) și reducerile brute aplicate contribuțiilor anuale bazate pe VNB în perioada 2014-2020 percepute de la Danemarca (130 de milioane EUR), Țările de Jos (695 de milioane EUR) și Suedia (185 de milioane EUR) și celor din perioada 2014-2016 percepute de la Austria (30 de milioane EUR în 2014, 20 de milioane EUR în 2015 și 10 milioane EUR în 2016). În ceea ce privește costurile de colectare în cazul resurselor proprii tradiționale, cota care poate fi reținută de statele membre a fost redusă de la 25 % la 20 %.

CĂTRE REFORMA RESURSELOR PROPRII ALE UE

Tratatul de la Lisabona prevede ca bugetul să fie finanțat integral din resurse proprii și conferă Consiliului competența de a adopta, în unanimitate, după consultarea Parlamentului, o decizie privind sistemul de resurse proprii al Uniunii, care să includă posibilitatea de a introduce noi categorii de resurse proprii și de a renunța la unele existente. O eventuală decizie în acest sens va trebui ratificată de statele membre. Totuși, măsurile de punere în aplicare a unei astfel de decizii pot fi adoptate acum de Consiliu numai după ce obține aprobarea Parlamentului.

Un grup la nivel înalt, alcătuit din reprezentanți ai Parlamentului, ai Consiliului și ai Comisiei și prezidat de Mario Monti, a efectuat, începând cu anul 2014, o analiză generală a sistemului de resurse proprii, în dialog cu parlamentele naționale.

Grupul Monti și-a prezentat raportul final în ianuarie 2017. Timp de doi ani, grupul a reflectat asupra unor modalități de finanțare a bugetului european care să fie mai transparente, mai simple, mai echitabile și bazate pe răspundere democratică. Concluzia principală este că bugetul UE are nevoie de reforme, atât la nivelul veniturilor, cât și la nivelul cheltuielilor, pentru a răspunde provocărilor actuale și pentru a obține rezultate concrete pentru cetățenii europeni.

În Documentul de reflecție asupra viitorului finanțelor UE, publicat în iunie 2017, Comisia a prezentat cinci scenarii și implicațiile acestora în ceea ce privește veniturile.

La 2 mai 2018, Comisia a prezentat propuneri de simplificare a actualei resurse proprii bazate pe TVA și de introducere a unei combinații de noi resurse proprii:

- 20 % din veniturile obținute din sistemul de comercializare a cotelor de emisii;
- un coeficient de 3 % aplicat la noua bază fiscală consolidată comună a societăților (care urmează a fi introdus treptat odată ce legislația necesară a fost adoptată);
- o contribuție națională, calculată pe baza cantității de deșeuri de ambalaje din plastic care nu se reciclează în fiecare stat membru (0,80 EUR per kilogram).

Comisia estimează că aceste noi resurse proprii ar putea reprezenta aproximativ 12 % din bugetul total al UE și ar putea contribui cu venituri de până la 22 de miliarde EUR pe an.

Comisia propune eliminarea treptată a corecțiilor actuale pe o perioadă de cinci ani și, ulterior, eliminarea tuturor corecțiilor și reducerea de la 20 % la 10 % a ponderii veniturilor vamale pe care statele membre le mențin pentru a acoperi cheltuielile de colectare. Aceasta propune și majorarea plafonului actual pentru cererile anuale de resurse proprii, de la 1,20 % din VNB-ul UE până la 1,29 %, având în vedere un VNB total mai mic al UE-27, utilizarea din ce în ce mai frecventă a instrumentelor garantate de la bugetul UE și propunerea de integrare a Fondului european de dezvoltare în bugetul UE.

ROLUL PARLAMENTULUI EUROPEAN

În mai multe rezoluții din ultimii ani (de exemplu, Rezoluția din [17 decembrie 2014](#) referitoare la sistemul de resurse proprii ale Comunităților Europene), Parlamentul a scos în evidență o serie de probleme legate de sistemul de resurse proprii, în special în ceea ce privește complexitatea excesivă a acestuia. Parlamentul a înaintat propuneri pentru a asigura independența financiară a Uniunii și a promovat o reformă pentru a simplifica și a face mai democratică și mai transparentă colectarea veniturilor.

Pe baza noilor dispoziții din Tratatul de la Lisabona, Parlamentul a solicitat în mod repetat o reformă aprofundată a sistemului de resurse proprii, de exemplu în Rezoluția sa din [15 aprilie 2014](#) referitoare la negocierile privind CFM 2014-2020: învățăminte și perspective.

În Rezoluția sa legislativă din [16 aprilie 2014](#) referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind sistemul de resurse proprii, Parlamentul a evidențiat importanța grupului la nivel înalt pentru resursele proprii, grupul Monti, care a fost înființat la insistențele Parlamentului în timpul negocierilor privind CFM pentru perioada 2014-2020, și a subliniat că, printre alte inconveniente majore, actualul sistem de finanțare a Uniunii a împiedicat formarea unei majorități în Consiliu pentru a include un nivel suficient de credite de plată în bugetele anuale în vederea îndeplinirii obligațiilor juridice și a angajamentelor politice ale UE.

În Rezoluția sa din [6 iulie 2016](#) referitoare la pregătirea revizuirii postelectorale a CFM 2014-2020: recomandările Parlamentului înainte de propunerea Comisiei, Parlamentul a invitat Comisia să prezinte, până la sfârșitul anului 2017, un pachet legislativ ambițios privind resursele proprii începând cu 2021, întemeiat pe principii directe precum simplitatea, echitatea și transparența. În Rezoluția sa din [26 octombrie 2016](#) referitoare la revizuirea la jumătatea perioadei a CFM 2014-2020, Parlamentul a subliniat din nou necesitatea de a se reduce ponderea contribuțiilor bazate pe VNB și a solicitat ca resursele bazate pe TVA să fie ori reformate substanțial, ori eliminate cu totul. De asemenea, Parlamentul a solicitat introducerea uneia sau a mai multor resurse proprii noi, precum și eliminarea treptată a tuturor formelor de corecții.

În Rezoluția sa din [24 octombrie 2017](#) referitoare la documentul de reflecție privind viitorul finanțelor UE, Parlamentul și-a confirmat angajamentul față de reformarea aprofundată a sistemului UE de resurse proprii și a subliniat că un astfel de sistem ar trebui să conțină o combinație echilibrată de resurse proprii noi ale UE menite să sprijine obiectivele de politică ale UE, care ar trebui introduse treptat pentru a conferi finanțelor UE un mai mare grad de echitate și stabilitate.

În Rezoluția sa din [14 martie 2018](#) referitoare la reforma sistemului de resurse proprii al Uniunii Europene, Parlamentul a enumerat motivele pentru reformarea actualului sistem de resurse proprii, inclusiv necesitatea de a aborda deficiențele sistemului actual și de a-i permite UE să-și finanțeze politicile și să facă față noilor provocări. Parlamentul a solicitat un sistem acceptabil și echilibrat de resurse proprii și a subliniat principiile și ipotezele care reglementează constituirea unui nou sistem de resurse proprii, a enumerat criteriile utilizate pentru a identifica noi resurse proprii și a propus o combinație de posibile noi resurse proprii.

În Rezoluția sa din [30 mai 2018](#) referitoare la cadrul financiar multianual 2021-2027 și la resursele proprii, Parlamentul a salutat propunerile Comisiei din 2 mai 2018 privind resursele proprii și a reamintit poziția sa, potrivit căreia nu se poate ajunge la un acord cu Parlamentul cu privire la următorul CFM fără a înregistra progrese corespunzătoare în domeniul resurselor proprii.

În Rezoluția sa din [14 noiembrie 2018](#) referitoare la cadrul financiar multianual 2021-2027 – Poziția Parlamentului în vederea încheierii unui acord, Parlamentul a invitat Comisia să țină seama de avizul nr. 5/2018 al Curții de Conturi Europene, precum și de alte sugestii detaliate privind introducerea unui coș de noi resurse proprii care să corespundă obiectivelor strategice esențiale ale UE, fără a crește sarcina fiscală pentru cetățeni.

[Alix Delasnerie](#)
05/2019

